

IZVJEŠĆE O RADU U 2013. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Za *Zbirku nepokretne telefonije* HT muzeju su darovana 3 predmeta (2 stolna automatska telefonska aparata, 1 ispitni telefon NT Northern Telecom).

1.6. Ustupanje

- Za *Zbirku inozemnih poštanskih maraka* Hrvatska pošta d.d. ustupila je 4244 izdanja novih inozemnih poštanskih maraka koje je primila iz međunarodne razmjene.
- Za *Zbirku hrvatske filatelije: Republika Hrvatska* Hrvatska pošta d.d. ustupila je 21 izdanie novih hrvatskih poštanskih maraka (s FDC i prigodnim promidžbenim materijalima).
- Za *Zbirku prigodnih filatelističkih žigova* Hrvatska pošta d.d. ustupila je 141 novi prigodni žig.
- Za *Zbirku pokretne telefonije* Hrvatski Telekom d.d. (Radna jedinica za upravljanje terminalnom opremom za usluge mobilne i fiksne mreže) ustupio je 394 mobilna telefonska uređaja.
- Za *Opću telekomunikacijsku zbirku* Hrvatski Telekom d.d. ustupio je 6 mjernih uređaja.
- Za *Zbirku telegrafije* Hrvatski Telekom d.d. ustupio je 1 prenosivi Morseov telegrafski uređaj (proizведен između 1876.-1895.godine) koji je prethodno u tu svrhu otkupio od privatne osobe.

1.7. Ostalo

Fototeka

Snimljeno je 566 digitalnih fotografija (muzejski predmeti, muzejski posjetitelji, događanja u Muzeju, i dr.).

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Telekomunikacijske zbirke HT muzeja (ukupno oko 1400 jedinica građe) preseljene su u novu čuvaonicu opremljenu velikim brojem kvalitetnih polica za smještaj muzejskih predmeta što omogućava veću dostupnost i sigurnost istih nego što je to bio slučaj u staroj čuvaonici.
- U sve radne prostorije Muzeja i u čuvaonice postavljeno je sredstvo protiv kukaca i glodavaca. Prostor čuvaonica očišćen je od prašine.

3. DOKUMENTACIJA

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- U *Zbirci nepokretne telefonije* u 2013. godini računalno (M++) je inventirano 10 predmeta (telefonski aparati).
- U *Zbirci pokretne telefonije* u 2013. godini računalno (M++) je inventirano 396 predmeta (mobilni telefonski aparati), od toga 394 iz nove akvizicije a 2 zatečena iz ranijeg razdoblja.
- U *Zbirci telegrafije* u 2013. godini računalno (M++) je inventirano 12 predmeta, od toga 1 iz nove akvizicije a 11 zatečeno iz ranijeg razdoblja.

- U Općoj telekomunikacijskoj zbirci u 2013. godini računalno (M++) je inventirano 40 predmeta (mjerni instrumenti i sl.), od toga je 5 predmeta iz ovogodišnje akvizicije a 35 je zatečeno iz ranijeg razdoblja.
- U tek ustanovljenoj Zbirci fotografija u 2013. godini računalno (M++) je inventirano 159 fotografija iz povijesti pošte i telekomunikacija na području Hrvatske koje su do tada bile u fototeci HT muzeja. Fotografije prikazuju unutrašnji i vanjski izgled poštanskih ureda, telegrafskih i telefonskih odjela, telekomunikacijskih objekata i postrojenja, ptt prijevoznih sredstava, ptt djelatnika u radnom procesu i izvan njega, te upravitelja i rukovoditelja poštansko-telekomunikacijskih organizacijskih cjelina.
- U nedavno ustanovljenoj Zbirci telefonskih imenika u 2013. godini računalno (M++) je inventirano 236 telefonskih imenika koji su do tada bili evidentirani kao dio fonda knjižnice HT muzeja.
- Tijekom 2013. godine pripremljeno je i poslano na registraciju 6 zbirk HT muzeja: *Zbirka telegrafije* (123 predmeta), *Zbirka nepokretne telefonije* (690 predmeta), *Opća telekomunikacijska zborka* (614 predmeta), *Zbirka telefona Zlatka Ivkovića* (192 predmeta u pohrani), *Zbirka telefonskih kartica* (478 predmeta) i *Zbirka hrvatske filatelije: Republika Hrvatska* (889 predmeta). Ovih 6 zbirk upisano je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske -Lista zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske pod rednim brojem 5985.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Muzeju darovano 50 kataloga telefonskih kartica, 30 časopisa i brošura o telefonskim karticama i 5 kataloga i biltena o filatelističkim izložbama u inozemstvu.
- Muzeju su ustupljene razne periodične publikacije izdane u 2013.g.: HT d.d. glasnik, HP d.d. glasnik, Godišnje izvješće HT d.d., list Halo, list Vaša pošta.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjige tematski vezane za poštu i telekomunikacije davane su na korištenje u prostoru knjižnice 35 puta, a izvan knjižnice posuđivane su 9 puta.

6. STRUČNI RAD

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Za 396 predmeta *Zbirke pokretne telefonije* i 236 predmeta *Zbirke telefonskih imenika* istraživanjem su pronađeni tehnički podaci i vremenske odrednice.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Za potrebe fotografiranja predmeta koji sudjeluju u europskom projektu Partage Plus Muzeju za umjetnost i obrt posuđeno je 6 stolnih telefonskih aparata.
- Stolni telefonski aparat „Deckert&Homolka“ proizведен u Budimpešti 1897. godine posuđen je Odjelu za odnose s javnošću Hrvatskog Telekoma d.d. radi izlaganja u Hrvatskom Državnom arhivu na skupu ONE DT (EUROPE) SUMMIT 12. i 13. lipnja 2013. godine.
- Kustosici Hrvatskog željezničkog muzeja T. Štefanac omogućeno korištenje digitalnih kopija triju fotografija iz *Zbirke fotografija* HT muzeja u svrhu izrade prezentacije za predavanje „140 godina riječkih pruga“, koje je održano u Rijeci 8. studenoga 2013. na 14. znanstvenom skupu „Rijeka i Riječani u medicinskoj povjesnici“.
- Muzeju grada Zagreba posuđena poštarska torba za pokladnu muzejsku svečanost *Žive slike*.
- Za potrebe izložbe o pisanju pisama i tradicionalnom načinu slanja istih Knjižnici za djecu Kustošija ustupljeno nekoliko publikacija HT muzeja.

- Za potrebe publicističkog istraživanja vezanog uz nastanak i razvoj Draškovićeve ulice, korisniku T. Pleštini omogućen uvid u foto-dokumentaciju i stručne članke vezane uz gradnju zgrade automatske telefonske centrale u Draškovićevoj ulici u Zagrebu.
- Za potrebe organiziranja muzejske radionice kustosici Željezničkog muzeja T. Štefanac posuđena literatura, stručni članci i fotografije na temu poštanskih vagona.
- Preslike stranica telefonskih imenika za određenog telefonskog pretplatnika poslane različitim korisnicima ukupno 7 puta.
- Telefonski imenici iz fundusa HT muzeja različitim korisnicima davani su na uvid ukupno 22 puta.
- Za potrebe dokazivanja vlasništva nad nekretninom za jednog telefonskog pretplatnika u upravnom sporu, njegovoj odvjetnici su dostavljene preslike stranica iz nekoliko telefonskih imenika.
- Korisniku T. Klanfaru poslani skenovi nekoliko članaka iz 1975. godine na temu golubinje pošte.
- Korisniku Z. Skaramuca poslani skenirani članci iz „HPT – lista Hrvatske pošte i telekomunikacija“ tiskanim u lipnju i srpnju 1995. godine. na temu prenumeracije telefonskih brojeva u Zagrebu.
- Za filatelistu Z. Vlahovića u više navrata pretraživane zbirke i arhiva HT muzeja u potrazi za informacijama na različite teme.
- Za potrebe ilustriranja članaka za časopis „Zagreb moj grad“, gđi Dunji Majnarić Radošević u nekoliko navrata poslani skenovi hrvatskih poštanskih maraka (pojedinačno i u arku) i omotnica prvog dana.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Građanima, istraživačima lokalne povijesti, udruženjima, muzejskim i drugim ustanovama davani su podaci iz povijesti pošte, brzojava i telefona u na području Republike Hrvatske ukupno 14 puta.
- Voditeljima pošta kao i drugim zaposlenicima Hrvatske pošte d.d. odgovoreno je na 13 upita u kojima su traženi podaci o godini otvaranja za ukupno 592 poštanska ureda.

- Asistentici na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Rijeci L. Butković pružena pomoć u istraživanju povijesti arhitektonskih zahvata na zgradama telekomunikacijskog centra u Rijeci.
- Kustosici Lošinjskog muzeja dostavljeni dostupni podaci vezani za poštansko-telekomunikacijsku povijest Malog Lošinja.
- Korisniku Z. Novoseliću pružena stručna pomoć oko podataka iz povijesti telekomunikacija u Hrvatskoj za potrebe izrade završnog rada na Ekonomskom fakultetu.
- Tanji Komarac, mag.oec. je pružena pomoć u vidu sudjelovanja u istraživanju vezanom za izradu specijalističkog poslijediplomskog rada pod naslovom „Marketing usluga zagrebačkih muzeja“ koje je provodila kao asistentica na Katedri za marketing Ekonomskog fakulteta pod vodstvom mentorice prof.dr.sc. Đurđane Ozretić Došen.
- Za Udrugu turističkih vodiča Grada Zagreba, koji svake zime imaju program dodatnog obrazovanja svojih članova u sklopu kojeg posjećujemo muzeje i galerije, HT muzej je organizirao specijalno stručno vodstvo kako bi se njihovi članovi informirali o toj vrsti sadržaja u kulturnoj ponudi grada Zagreba.
- Za korisnicu K. Perković izdvojeni su iz literature i poslani u elektronskom obliku podaci o sadržajima zabranjenim za prijenos u poštanskim pošiljkama.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

HNK ICOM (Vesna Lipovac)

Hrvatsko muzejsko društvo - Sekcija za muzejsku pedagogiju (Vesna Lipovac)

6.12. Informatički poslovi muzeja

Tijekom godine digitaliziran je najstariji telefonski imenik u fundusu HT muzeja (iz 1911. godine), inače trajno smješten u stalnom postavu.

6.13. Ostalo

- HT muzej se uključio u europski projekt Partage Plus – projekt digitalizacije secesijske kulturne baštine i njezino postavljanje na portal Europeana u kojem

sudjeluje 25 kulturnih ustanova iz 17 europskih zemalja i u kojem su digitalizirani premeti iz 64 hrvatskih muzeja, knjižnica i nekoliko privatnih kolekcija. HT muzej je sudjelovao sa 6 mujejskih predmeta, odnosno 6 stolnih telefonskih aparata iz doba secesije.

- Vesna Lipovac pisala tekst o povijesti poštanskog prometa za promidžbeni listić tiskan uz novo izdanje poštanskih maraka Republike Hrvatske pod nazivom „Poštanska vozila“.
- S kolegicom iz Odjela za odnose s javnošću Hrvatskog Telekoma d.d. Vesna Lipovac analizirala razne aspekte korištenja *mobile guidea* u Muzeju Mimara zbog eventualnog uvrštavanja slične usluge u ponudu HT muzeja.
- Nastavljena su istraživanja pojedinih tema iz povijesti pošte, brzojava i telefona.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Candlestick – telefon koji je obilježio početak 20. stoljeća**

Mjesto održavanja i prostor: HT muzej (unutar stalnog postava)

Vrijeme trajanja: 25. siječnja - 30. prosinca 2013.

Autori stručne koncepcije: Vesna Lipovac i Goran Rajič

Autori likovnog postava: Vesna Lipovac, Goran Rajič, Milena Šupe

Opseg (broj eksponata): 22 predmeta (14 candlestick telefonskih aparata, 8 telefonskih kartica) i 2 panoa s fotografijama i tekstovima

Vrsta: povjesna, edukativna, informativna izložba

Tema: prikaz razvoja jednog tipa telefonskog aparata i njegovo značenje u razvoju telekomunikacija te društva uopće na početku 20. stoljeća

Korisnici: svi korisnici

U okviru izložbe *Candlestick-telefon koji je obilježio početak 20. stoljeća* izložen je izbor od 14 tipičnih *candlestick* stolnih telefonskih aparata, koji se ističu u hrvatskoj, europskoj i svjetskoj povijesti telefona. Takva vrsta telefonskih aparata kod nas poznata je samo pod svojim engleskim nazivom, a karakterizira ju specifična uspravna konstrukcija posve različita od svih drugih telefonskih aparata u povijesti telefonije. Manji i lakši od svojih prethodnika,

ali i suvremenika, *candlestick*-telefon značio je (najprije na sjevernoameričkom kontinentu, a kasnije i u Europi) novu vrstu mobilnosti za korisnike telefonske usluge. Iako je nastao je sredinom 80-tih godina 19. stoljeća, zadržao se desetljećima u uporabi, a svoju punu afirmaciju i veliku popularnost stekao je tijekom „ludih dvadesetih“.

Naziv izložbe: Svijet u malom

Mjesto održavanja i prostor: HT muzej (mala izložbena dvorana)

Vrijeme trajanja: 25. siječnja - 30. prosinca 2013.

Autori koncepcije: Vesna Lipovac i Goran Rajić

Autor likovnog postava: Vesna Lipovac i Goran Rajić

Opseg (broj eksponata): 814 poštanskih maraka koje su smještene unutar ukupno 223 bloka, sve raspoređeno u 8 izložbenih vitrina

Vrsta: filatelistička, informativna izložba

Tema: izbor iz *Zbirke inozemnih poštanskih maraka*

Korisnici: svi korisnici

Poštanske marke koje su izložene na izložbi *Svijet u malom* predstavljaju izbor iz *Zbirke inozemnih poštanskih maraka* HT muzeja te reprezentiraju raznovrsnost i domišljatost u oblikovanju poštanskih maraka u različitim državama svijeta. Marke su odabrane prema motivu i temeljem toga raspoređene u nekoliko osnovnih tematskih grupa, koje demonstriraju učestalost i popularnost istih među kolecionarima.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Uz izložbu *Candlestick -telefon koji je obilježio početak 20.stoljeća* otisnut je (unutar Muzeja) informativni listić u 600 primjeraka. Autorica koncepcije je Vesna Lipovac, a za grafičko oblikovanje zaslужni su Milena Šupe i Dragan Majdov.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- a. vodstva za škole: 46 grupa (ukupno 916 učenika)
- b. vodstva za vrtiće: 5 grupa (ukupno 102 djece)
- c. vodstva za građanstvo: 25 grupa (222 posjetitelja) i 602 vodstva pojedinaca
- d. specijalna vodstva: 6 grupa (56 osoba).

Izdvojena vodstva:

Vodstvo za grupu korisnika Zaklade „Čujem, vjerujem, vidim“ (upravitelj Mirko Hrkač) koja ima svrhu pomoći mladim osobama s invaliditetom i omogućiti pristup literaturi slijepim osobama. U sklopu projekta *Izgradnja vršnjačke potpore - mladi pomažu mladima s invaliditetom*, cilj im je posjetiti razne kulturne institucije u državi te upoznati mlađe osobe s invaliditetom s njihovim radom. Njihovi korisnici s invaliditetom kao i njihovi asistenti (mlade osobe bez invaliditeta koje im pomažu) su uglavnom studenti.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

O događanjima u Muzeju slane su obavijesti uredništvu lista „HALO“ (izdaje Hrvatski Telekom d.d.) i uredništvu Intraneta (interni web portal HT d.d), te uredništvu lista „Naša pošta“ koji izdaje HP-Hrvatska pošta d.d.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

U stalnom postavu HT muzeja RTL televizija je snimila kratak prilog novinara Antonia Zavade za emisiju Hot Spot. Emisija je emitirana u subotu 11. svibnja 2013. Za HT muzej o mobilnim telefonima govorio je djelatnik Muzeja Goran Rajić.

12.7. Ostalo

Muzej je sudjelovao u manifestaciji Noć muzeja sa sljedećim programom:

- Stalni postav:
 - pregled povijesti telekomunikacija i pošte na području Hrvatske
 - demonstracija rada manualne telefonske centrale s kraja 19. stoljeća
- Izložbe:

Candlestick - telefon koji je obilježio početak 20. stoljeća

Svijet u malom - filatelistička izložba, izbor iz Zbirke inozemnih poštanskih maraka

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

S tvrtkom „Urbani marketing“ nastavljena je suradnja, tj. promidžba HT muzeja na *Minicards* karticama koje se nalaze na oglasnim stalcima u interijerima raznih kulturnih, ugostiteljskih i dr. ustanova (i u HT muzeju).

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

2753 posjetitelja

Stalni postav i izložbe kroz godinu: 2046 posjetitelja

Noć muzeja: 707 posjetitelja

Tablica. Evidencija posjetitelja u 2013.g.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Rad HT muzeja u potpunosti (100 %) financira Hrvatski Telekom d.d.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Budući da je dio prostora Poštanske palače u Jurišićevoj 13 tijekom 2013. godine Hrvatska pošta d.d. (vlasnik zgrade) dala u zakup trgovačkom lancu SPAR, HT muzej je morao ustupiti 4 prostorije koje je do tada koristio kao čuvaonice i iseliti sve muzejske predmete. Kako je Hrvatska pošta d.d. ustupila HT muzeju druge dvije prostorije na korištenje, tijekom studenog i prosinca su izvršeni opsežni radovi na uređenju novih čuvaonica (vanjski izvođač) i selidbi oko 1400 osjetljivih muzejskih predmeta (djelatnici Muzeja). Iz sigurnosnih i organizacijskih razloga kod svih građevinskih radova bili su prisutni djelatnici Muzeja.